

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 hirdetések mérsékelt árák szerint

A lap megjelenik minden va-
 sárnap
 Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Árpád-ut 20.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Árpád-ut 20.
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Főszolgabíróság.

Mult év nyarán pendítettük meg az eszmét — ismerve községünk igényeit, — hogy ha czél a jó és gyors közigazgatás, akkor nekünk első sorban nem adóhivatalra, nem járásbíró-ságra, hanem mint eminenter ipartelepnek elsőfoku iparhatóságra, vagyis főszolgabírórságra van a legnagyobb és legégetőbb szükségünk.

Akkor természetesen még nem is gondoltunk Kemény Gusztáv viszályára és a megoldást az ő jogos igényének figyelembe vétele mellett kellett kontemplálni.

Ma azonban lényegesen változtak a viszonyok. Uj főszolgabíró lépett a járás élére, őt nem köti semmi Váczhoz, neki az a hely lesz jó székhelynek, a honnan legjobban tudja vezetni járásának ügyeit.

Hogy pedig Ujpestről a legjobban vezetheti, azt kimutatnunk könnyű dolog.

Azt senki sem vonja kétségbe, hogy a járás ügyes-bajos dolgainak 70 százalékat Ujpest és Rákospalota községek szolgáltatják s ha még figyelembe vesszük azt, hogy Dunakesz és Fóth községek fekvésüknek fogva könnyebben érintkezhetnek a járási tisztviselővel ha ez Ujpesten és nem Vácztól székel, úgy alig merjük hinni, hogy a főszolgabírórságnak Ujpestre való áthe-

lyezésére irányuló óhajunk az illetékes fórum előtt meghallgatásra ne találna.

Az 1890-iki népszámlálási adatok szerint a járáshoz tartozó 21 község 1890. évben 49978 lelket számlált. Akkor volt Ujpestnek 23521, Rákospalotának 6264 lakosa. Ki merné tagadni, hogy Ujpestnek ma 35000, Rákospalotának 9000 lakosa van? és ki merné állítani azt, hogy a járás többi községeiben a lakosság száma a lefolyt 7 év alatt emelkedett?

A lakosság számát illetőleg, hogy áll tehát az arány?

Igy áll:

Ujpestnek	35000
Rákospalotának	9000
Fóthnak	2786
Dunakesznek	1561

Enégy községnek összesen 48347, míg a többi 17 községnek

összesen 13844

lakosa van.

E számok is nem-e a mellett szólnak, hogy a járási székhely Ujpestre helyeztessék át?

Legcélszerűbb volna ezen kérdést megoldani úgy, hogy a váczi felsőjárás két részre oszthatnák s az egyiknek székhelye volna Ujpest, hozzátartoznék a már fent is említett 3 község, a másik a többi 17 községgel Vác székhelyhez tartoznék; ezt a kettéosztást a közigaz-

gatás megkönnyítése czéljából meg kellene tenni.

Mint hogy azonban nem valószínű, hogy ebbe akár a vármegye, akár a miniszterium belemenne, mert hiányzik az új járás felállítására fordítandó költség, Ujpest és Rákospalota községek lakosainak ez irányban táplált jogos érdekei csakis a főszolgabírórságnak Ujpestre való áthelyezésével nyernének némileg kielégítést.

Tekintettel tehát arra, hogy e két község lakosainak száma a járási lakosság számánál túlnyomó többségben van, tekintettel továbbá arra, hogy tapasztalás szerint is a főszolgabírórság munkáját 70%-ban Ujpest és Rákospalota szolgáltatják, úgy a közönség, mint a főszolgabírói hivatal szempontjából is előnyös volna annak Vácztól Ujpestre való áthelyezése.

De van még egy igen fontos szempont is, a mely az általunk felvetett kérdés illeténi megoldása mellett szól és ez az iparhatóság kérdése, az iparügynek, — mely e járásban oly nagy fontossággal bír — a követelmények szerinti megoldása, Ujpest gyárvárosi jellegű; az itteni nagy gyárak több ezer munkásának ügyeit-bajait Vácztól intézni kellően nem lehet, itt iparhatóság kell, a melylyel az érdekelt munkások, a sok iparos közvetlenül érintkezessék.

Mint halljuk a vármegyén már meg-

A „KÖZÉRDEK” TÁRGYAJA.

A legújabb sensatió.

A székes-fővárost egy hihetetlen hír járta be. Az emberek nagy csoportokba verődve össze az utcán beszélgettek a nap nagy eseményéről.

A kávéházakban egyszerre szünetelt a kabalabias a billárdasztalok mellett mereven és némán álltak a szenvedélyes karambolisták, sőt az elmélyedt és hidegvérű sakkozók is felemelték fejüket s körültekintve, meglepetve néztek a nép csodaszzerű álmétködését és csodalkozást.

Lehetetlen!

De ha mondom igaz! Mennybéli boldogságomra esküszöm, hogy igaz, éppen most újságolta nekem X. képviselő.

A fiakkerek lóhalálába kergettek egymást a különféle párklubok felé egy-egy képviselővel megterhelve, a ki a párthelyiségbe sietett a történt dologról információt szerezni.

A honatyák összedugdosták fejüket és nagy érdeklődéssel tárgyalták a nap eseményét.

A dolog heves vitákat provokált. Az egyik örült, a másik ismét a világ megsemmisülését jósolta, szóval olyan zavarban voltak, hogy még Ugron Gábornak egy népgyűlése sem okozhat nagyobb izgalmakat, pedig azokat csak nehezen ulti nyelvbe.

Kossuth Ferenc megvette a »Nemzetet«!!!

Az lehetetlen, inkább kezd a Duna fölfele folyni és a Kárpátok előbb válnak apró homokbuczkákba, de az nem történhet meg.

Becsületemre mondom, a hír, mely eddig lehetetlennek látszott ténnyé vált. Különben az esti lapok felóra mulva részletesen fogják közölni az egész eseményt és a lapelárusítók hangosan fogják kiabálni: Kossuth Ferenc megvette a »Nemzetet« — egy krajczár! Hisz ez a dolog az egész országot fel fogja izgatni, a nép dühöngni és demonstrálni fog. Ez vért fog kivánni.

Kossuth Ferenc talán csak nem akar miniszterelnök lenni?

Valami van a dologban, ok nélkül nehezen vette meg a »Nemzetet«.

Ez szörnyűség! Hallatlan!

Ez egész Európa békéjét meg fogja ingatni, s e miatt királyok fognak lemondani és államok fognak feloszolni.

Az egész világ erről az eseményről fog beszélni és a »Times«-tól kezdve a »Soroksári Tárogató«-ig a világ valamennyi lapja gyászkeretben fog megjelenni, jelezve a világ tönkre menését.

A főváros utcái mind népesebbek lettek, a nép sűrű tömegben hömpölygött a Józsefkörút felé, Kossuth Ferenc lakása elé.

A nép dühöngött, kiabált.

A lovasrendőrség lovainak patkói számos embert sebesítettek meg, a kövezetet pirosra festi a vér.

Hol van Kossuth Ferenc? Hadd lássuk őt, a ki megvette a »Nemzetet«.

Ez botrány! Világra szóló botrány!

A nagy zaj és lárma Kossuth Ferenc kilépett az erkélyre.

Erre tetőpontját érte a lárma és ezer meg ezer torok kiabált össze-vissza érthetetlen szavakat.

»Tisztelt közönség! (Nagy zaj és lárma). Nekem is tudomásomra jutott az a remhír, mely az egész főváros nyugalmát megzavarta. Az igaz, hogy megvettem a »Nemzetet«, (óriási lárma, kiabálás, nagy zűrzavar) de annak csak egy példányát. (A közönség al-
 melkódva néz és lecsillapul.) Ezt is azért vettem meg, mert ez hozta legterjedelmesebben tegnapi beszédemet. Ez a tényállítás, ennyit vettem az egészben, ha ugyan annak lehet venni. (Nagy eljenzés). Biztosítom önket, hogy egyáltalán nincs szándékom lapot vásárolni.«

Természetesen erre a nép óriási eljenzésbe tört ki, tombolt és tapsolt oly annyira, hogy reporterunk felébredt és ő maga is örült, hogy az egész dolog csak álom volt.

Erschinger János.

Czammhalten és a jó férjek, meg aztán még valami.

A »Polgári kör«-ben tudvalevőleg alakult egy szűkebb »kör« is, mely, hihetőleg konstataulta a magyar szó szegénységét, »czammhalten«-nek nevezte el magát. Ez a »czammhalten« a hét keddi napjain, a mint ők maguk mondják, »gmietlich« beszélgetésre szokott összeülni, s ha kifogytak a szoból (ebből pedig mindig kifogynak) egy kis parázs csendessel végzik. Ez a »czammhalten«.

Van aztán Ujpesten egy másik »kör« is, mely a »Jó férjek clubja« címet viseli, a hol leginkább írók, művészek és hivatalnokok szoktak naponta este 6—8 óra közt találkozni és szellemesebbnel szellemesebb vitákat provokálni.

Ebben a »Jó férjek el ubbjá«-ba vetődött be

beszélés tárgyát képezte egy új szolgabíró felállítására Újpest székhelyei, a melyhez a gödöllői járásból is oda esatoltak volna egynehány községet, mint Csömört, Czinkotát és talán Mogyoródot, de ez a szép terv pénzügyi szempontból kivihető nem volt.

Vegyük figyelembe az intézők az általunk felhozottakat s ha már új szolgabíró felállítását nem lehet, helyezzék át Vácra a már meglévő s akkor el lehet mondani, hogy a vármegye a közigazgatást a kívánalmaknak megfelelően látja el. Babazy.

Ismét a villamosok

Újpest rohamos fejlődésének legfőbb tényezője az a körülmény, hogy a szekesfőváros főszomszedságában fekszik.

Csak a szekesfőváros közelségének köszönhető lakosságának folytonos gyarapodását, mert egészséges levegője, olcsó lakás- és élelmiszer viszonyai csak azért esalogatják ide a szekesfővárosból a hivatalnokok, tanárok, kereskedők, iparosok és munkások nagy zömét, mivel szomszedságában fogva a szekesfőváros könnyen megközelíthető s így napi teendőik elvégzésében akadályozva nincsenek.

Újpest fejlődésében tehát elsőrendű szerepet játszott mindig a közlekedés. A közlekedés, melynek eszköze a közelmúlt időkig csak a lovasut volt.

Nem akarom a lovasut rozoga barkáinak csigalassúságát, túlszűfolasát és egyéb keletlenességeit a közönség emlékeibe visszaidézni, mert hiszen jelenleg a villamos kocsik használatánál is élvezünk elég keletlenességeit.

Bizony-bizony az újpesti utazó-közönségnek a villamoshoz fűződő fenyves reményei nem valósultak meg, mert ha közlekedési viszonyaink javultak is, mégis a villamosvasutak igazgatóságainak emberbaráti szeretete gondoskodik arról, hogy az utazó-közönség a türelmesnek nemes erényének gyakorlásáról meg ne feledkezzenek.

A budapest-újpest-rákospalotai villamosvasut megnyitása bizony nem sokat javított az újpesti közlekedési viszonyokon, mert a vasut a közlekedés gyors lebonyolítása körül még nagyon sok kívánnivalót hagy hátra.

A legnagyobb ányoldala a vonalnak az, hogy végpontja a fővároson kívül, a Lehel-utca- és váci ut sarkán van. Ezen az anomálián ohajtott az igazgatóság segíteni, mi-

dőn engedélyt kért arra, hogy vonalát a magyar államvasutak nyugati pályaudvarán keresztül a Kálmán-utcaig meghosszabbíthassa. Ez engedélyt állítolag meg is kapta, de mind ez ideig a kiegészítő vonal építéset nem kezdtek meg s annak létrejötte ugylát-szik a jövő homályába veszi.

Pedig a vonal kiépítése az utazó-közönség érdekeinek szempontjából nagyon szükséges volna, mert ez által az utasok közelebb jutnának a fővárosához.

Fő hiba továbbá az is, hogy a megyeri és rákospalotai kocsik indítása nem történik rendszeren és a helyett, hogy a fővonalon (Árpád-ut-Lehel-utca) 6-6 perces időközökben közlekedjenek, legtöbbször egyszerre érkeznek az Árpád-ut és István-utca sarkához, úgy hogy az utánuk érkező utasok sokszor 12-15 perczig is várakozhatnak a következő kocsira.

Sok idővesztéssel és keletlenséggel jár végre a reggeli és esti órákban a potkocsinak az Árpád-utnal való le- és hozzácsatolása is.

Pedig ezen bajokon könnyen lehetne segíteni ha a reggeli és esti órákban az Árpád-ut és Lehel-utca között a rendes járatok közti időben ilyen potkocsikkal ellátott külön vonatok közlekedjenek.

Még több keletlenséggel jár a másik villamos vasuton az utazás.

A budapesti közúti vaspálya-társaság legjövendőbb vonala volt mindig az újpesti vonal s mégis az újpesti utazó-közönség részesült mindig a legmostohább gondoskodásban.

Az átalakított villamos vonalak közül az újpesti vonalon esik a legkeletlenebb utazás. Az újpesti utasnak kétszer át kell szállnia, egyszer a nyugati pályaudvarnál, hol az átszállás a legnagyobb életveszéllyel jár, a mennyiben az utasoknak az országut legnagyobb kocsiforgalmu helyén kell egyik oldalról a másikra átjárnia, másodsor a Deak-terem, honnan a lovasutak szállítják tovább az embert.

A visszautazásnál annyival keletlenebb a dolog, hogy a lovasuton váltott újpesti átszállójegyek a zugligeti vagy obudai villamos kocsikra nem érvényesek, illetve ezeken újpesti átszálló jegyeket nem lehet váltani és így neha 10-15 perczig kell várni a Karolykaszárnya-nyugati pályaudvari kocsira.

Ha tehát ez utóbbi kocsik amugy is leginkább az újpesti utasok szállítására szolgálnak, önkénytelenül az a kérdés merül fel, vajjon milyen intenzió vezérli az igazgatóságot akkor, a mikor a Karoly-kaszárnya és

nyugati pályaudvar közti rövid vonalon külön kocsikat járat s az újpesti utasokat a nyugati pályaudvarnál átszállásra kényseztíti, holott ha a kocsikat mindjárt az újpesti vonalon alkalmazná, ezek a váci-körúti helyi forgalmat is akadálytalanul lebonyolíthatnák.

A másik említésre méltó vizátság az, hogy az újpesti vonalon a III osztályu kocsik csak minden második vonathoz csatoltatnak, a mi a szegényebb népnek, különösen a munkába sielő munkásoknak meglehetősen kesedelmet okoz. Ugyanis ha épen az egyik III. osztályu kocsival ellátott vonat indulása után érkeznek az állomáshoz, 8 perczig kell várniok, míg az I. osztályu kocsik elmegy s ismét 8 perczig, míg a következő III. osztályu kocsival ellátott vonat indul, kesedelmiük tehát negyedóránál is több.

Eneffogva kívánatos volna, hogy ha már az igazgatóság keffele tarifát állapít meg, adja meg az alkalmat arra is, hogy az utas minden vonathoz mind a két tarifa szerint utazhassék, ugyanis legyen minden vonathoz III. osztályu kocsik is, a mi különben kezelesi nehézséget nem is okozna.

Tekintve, hogy a felsorolt bajok könnyen, minden nagyobb pénzáldozat nélkül elháríthatók, bizton reméljük, hogy az utazó-közönség rövid idő alatt mind a két villamos vasuton gyorsan, olcsón és kényelmesen fog utazhatni. N. A.

HIREK.

— **Toth Jozsef jubileuma.** Pestvármegye tanfelügyelője, Toth Jozsef, lelkes övácziokban részesült múlt kedden barátaitól. Kedden volt ugyanis husz esztendője, hogy Pestmegye közoktatása elen áll. Ez idő alatt a megyének tanügye igen örvendetes módon fejlődött. 1876-77. évben az összes felügyelete alá tartozó iskolákba 65.097 tanuló járt. Ez a szám ma több, mint 133.000-re nőtt. Toth Jozsef maga kívánta, hogy jubileumát ne ünnepeljék külső zajjal, de azt nem kerülhette el, hogy hivatalársai, a megyei tanítótestületek s számos más tantesület ne üdvözölje a mai napon. Az újpesti gondnokság és az újpesti aliami iskolák tantesületei múlt esztendőkor tisztelegtek az érdemes tanfelügyelőnel.

— **Először a parketten.** Az újpesti polgari kör díszes termének fenyves parkettjén múlt szombaton doltan ifju kis leányok tették érettségét a táncművészetből. A polgari leányiskola növendékei mutatkoztak be először a parketten és sikeresen állottak ki a próbát és mutattak be a táncztanfolyam ered-

a múlt hetek egyikén a »czammhalten«-nek két oszlopos tagja, Perich Karoly és Hossay Berezi. Hogy ok jó ferjek-e, azt nem tudjuk, de a mint halljuk a »Jó ferjek clubbjá«-ban igen jól érezték magukat s ugyanakkor meghívták a jó ferjeket a »czammhalten« egyik keddi estélyere.

A jó ferjek szívesen fogadták a meghívást és elhatározták, hogy a f. hó 9-iki czammhaltent meglátogatják s ezen elhatározásukat 5-6 nappal a czammhaltennek szinten egyik oszlopos tagjával Kanovics Zolival illő helyre közvetítették is.

A jó ferjek egy töredéke valóban meg is jelent a polgari körben kedden, a hol ugyanakkor a czammhalten hölgyestélyt rendezett. Ajkorsma helyiségben, a hol a koresmárosné asított, s a hol egy-két pinczer bámeszkodott, levetették teli kabátjaikat, rántottak egyet a mellényükön, megigazították bajuszait, utoljára köhintettek meg egyet s a legjobb ferj vezetés alatt a koresma melletti tereembe léptek és mint a hogy a legjobb ferj tette, kecsesen meghajtották magukat. Meghajtották magukat pedig azért, mert a terebben kerek asztalok mellett hölgyek és egy-két czammhalten tag ült. Csend állt be. A jó ferjek zavarba jöttek. Mindegyik azt hitte magáról, hogy talán ügyetlenül hajtotta meg magát. Ezért aztán a jó ferjek a hajlongási műveletet ismételték. Még mindig esend. A csend mellett tagult pupillájú szemek meredtek a jó ferjekre. A szemek azt kérdezték. Kik ezek? mi cseljok lehet?

A mennyiben a szemek kérdezték, a jó ferjek is a szemekkel válaszoltak. Azt mondták: oljöttünk, mert meg vagyunk hívva.

Nem tudunk semmit — mondták a czammhalten szemek.

Nem? — kérdezték a jó ferj szemek. Nem? Gyerünk a másik tereembe es oda leplünk be.

Ott, az étkeszes cseljaira átalakított biliardasztalok körül megpillantottuk a kör elnököt, a ki felette barátságos kezmozdulattal intette felelőit a »jóstót« aztán tovább majszolt.

Boesánat, szolt a legjobb ferj, egyik ideoda száguldozó czammhalten taghoz, — boesánat, mi a jó ferjek vagyunk.

Szep, szép, kuffogta a czammhalten tag es tovább száguldozott. A jó ferjek össze- azután széjjel néztek. Keresték Perich Karolyt es Hossay Berezit, miközben egy minden lében kanálfele czammhalten tag es két fejét vesztett pinczer öket oldalba- es felrelökte, míg a harmadik a terem sarkába utalta öket az ott elhelyezett kártyaasztal melé, a hol nagy sokára megértették s a hol a czigány az ismert tányérral rögtön ott termelt: annyira rögtön, mintha a terebben kívülök senki se lett volna.

Következett a pazar étkeszes. Annyiban volt pazar, mert valósággal pazarlás volt a felhordott éhetetlen ételeket megfizetni a borral együtt, a melynek ára a jó ferjek számára 50 krról, 60 krra emeltetett fel kivételesen es a melytől az a bizonyos bieska a jó ferjek zsebeben kinyílt.

De nemesak a bieska nyílt meg, hanem a bugyelaris is.

Csodálatos módon észrevette öket egy czammhalten tag, a ki mint előbb a czigány, tányérral kezében ott termelt es határozott, visszautasítást nem tűró hangon kijelentette, hogy e szép estély költségeinek fedezésére

1 korona fizetendő. A jó ferjek összenéztek, aztán a czammhalten tagra néztek, végül pedig fizettek mint katonatiszt. E közben Perich Karoly es Hossay Berezi oszlopos tagok meg mindig nem voltak láthatók. Talán a táncsteremben vannak — találgattak a jó ferjek, pillantsuk oda fel. Ugy tettek.

A czigány éppen a zige-zagot rogatta es vagy két szál legény esoszorgott kinosan végig a hölgyestélyt demonstráló czammhaltentag-nóvel a parketten. A hölgyestély többi tagjai pedig asítottak a tükrök alatt. Látszott, hogy pompásan mulattak, pedig az oszlopos tagok (Perich Karoly es Hossay Berezi) ott se voltak láthatók. A jó ferjek látszólag jól érezték magukat a parkettes terebben, gyönyörködték a nagy úrben es a padimentum fenyeességében.

Csak hogy a jobol is megárt, ha sok. Nyilván ezért hagytak ott a termet es siettek visszavonulni le a számukra kijelölt kuczkóba, a hol asztalukról éppen akkor rántották le a feritől a czammhalten tagok azzal a megokolással, hogy »az kártya — es nem étkeszes asztal; azonban még ott van a biliardasztal, az alatt meghúzódhatnak, ha akarnak.«

No, ez a tulságos szívelyesség sok volt a jó ferjeknek. Ez elől már meneküniök kellett.

Meg is tettek. Szepen, lassan, esendben, egyenkint elhagyták a polgari kört, azon benyomást viven magukkal, hogy mégis csak szép dolog az a vendégszeretet!

Aztán aztán, hogy a jó ferjek távoztanak, megerkezett mégis az egyik oszlopos tag, de megerkezének löbben is, a kik okosabbak valának, mint a jó ferjek, mert az isteni nedül megelőzőleg máshol szívták testi szervezeteik

ményel. A mamák és papák mosolygó arccal, megelégedett szívvel gyönyörködtek leányaik ügyes mozdulataiban és mindenkinek örömteljesen dagadt keble e szép kép láttára, mely a különféle tánczok bemutatása által igen változatos volt. Különösen pedig a körmagyar, pas de cat és toborzó, utóbbit a vendékek magyar ruhákban tánczolták, oly rendkívüli szép és lelkesítő hatással volt a szemlélőre, hogy a gyermekek közkívánatra háromszor tánczolták újra. Mondhatjuk ily sikeres próbát még alig volt alkalmunk látni és a szülők teljesen megelégedhetnek azzal az eredménnyel, a melyet lányaik a tánczművészetben elérték. Minden mozdulat szakavatott tanítóra vall, a mi nem is lehet más-ként, mert a tánczfolyamot Rotter Malvin népszínházi balletmesternő vezette, a ki nemcsak művészetével, hanem minden igénykezelésével azon volt, hogy a kis leányok a legjobb tánczoktatásban részesüljenek. A szülők siettek is a művésznőnek legjobb elismerésüket kifejezni. A vizsgázó növendékek, a kik egytől-egyig kecses mozdulatokkal lejtettek a tánczokat a következők: Schmied Teréz, Mady Vilma, Vuskits Ilonka, Hartmann Aranka, Gurányi nőverek, Zacharia Katicza, Kumsay Ilonka, Sas Etel, Leiner Ilonka, Antony Sárka, Jókay Etelka, Hunyady Ilonka, Krapp Irén, Szilvay Mariska, Stetz Ilonka, Vuskits Józsa, Boldog Margit, Feitringer Etelka, Kolozsváry Melus és Rozika, Halamasek Dora, Schmidt Olga és Margit, Klein Arabella és Wintertzen nőverek. A minden tekintetben fényszeres sikerült tánczpróba után, mely csak este 6 óra után ért véget, a polgári leányiskola tantestülete banketthez ült, mely a legjobb kedélyhangulatban folyt le. Persze tisztokban sem volt hiány, melyekben a polgári iskola igazgatónője, a polgári kör elnökségét és vezetését, valamint a tánczanfolyamot vezető művésznőt ellették. A kedélyes társaság egy jó emlékek gazdagabbban, csak éjfél után oszlott szét.

— **Tartalékos tiszték behívása.** A honvéd tartalékos tisztéket és hadapród tisztelhetéseket az idén két csoportban hívják be fegyvergyakorlatra. Az első csoportnak májusban, a másodiknak ősszel kell bevonulni.

— **Bankett a képviselő tiszteletére.** Ujpest község polgárai f. hó 24-én szerdán a Colosseumban Wolfner Tivadar orsz. képviselő tiszteletére társas-vacsorát rendeznek. Az előjelek után ítélve, azon számosan fognak részt venni. Egy teríték ára 1 fnt 60 kr.

— **Halalozás.** Rauscher Mátyas 48/49-es honvéd f. hó 7-én hosszas szenvedés után 78 éves korában Lugoson meghalt. Temetése nagy részvét mellett február hó 9-én d.

azon részbe, a hol, ha sok van e nedűből, az a nedű lotyog-kotyog. És hogy elég volt az isteni nedűből a lajbin belül, azt az oszlopos tag hamar elárulta. Hatványozott számban állta a poharakat s a mikor egyik után nyult, azoközben a másikat feldöntötte.

A feldöntött pohár tartalma kidőlt s futott az asztalon végig egyik hölgyestély tag fele.

A hölgyestély tagnak, a ki fele a pohár tartalma futott, gratuláltak, a ki azonban azt visszautasította s indokolt is, hogy e részben a remény ki van zárva, mert...

Erre a nyilatkozatra az oszlopos tag és egy másik szintén nedű feleségizta kedélyes ifju ur a bajusza közt olyas valamit mormogott, a mire egyik ezamhhalten tag coram publico azt indítványozta, hogy a kit a nektár ilyesvalami mormogásra indít azt ki kell simpliciter dobni.

— Micsoda?! — Kiállott és ugrott fel bősziúten helyéről valamennyi hölgyestélytag is és sikolylyal rebent szejjel, magával ragadva mindent, mindenkit, meg az indítványozó ezamhhalten tagot is, a ki pedig szörnyű halált hal vala, ha a titáni erejű mormogó ur körmei közé kerül.

Igy azonban a ezamhhalten tag megmenekült a rettentő haláltól és a kedélyesen mormogó ifju ur attól, hogy embert gázoljon, mind az oszlopos tag, mind a kidobást indítványozó ezamhhalten tag, nemkülönben a kedélyesen mormogó ifju ur pedig ekként akaratlanul is közreműködött, hogy a ezamhhalten tagok hölgyestélye a mily egyhanguan kezdődött és erőltetve folyt, oly arányban emlékre maradó hatásos jelenettel végződjék.

Kris-Krax.

n. fél 3 órakor ment végbe. Az elhunytban Rauscher József polgártársunk államvasuti hivatalnok edes atyját gyászolja. Béke és áldás hamvai fölé!

— **Czímaváltozás.** A »Budapesti-Ertesítő« című Ujpesten megjelenő könyvatos lap címét »Hírlap-Ertesítőre« változtatta.

— **Közgyűlés.** Az »ujpesti iparosifjak« köre f. hó 14-én tartja közgyűlését a kör helyiségében, (Kilián-fele vendéglő), melyre a tagok ezuton is meghívottak.

— **Pestis-hír Budapesten.** Egy ujpesti szenzációt hajhászó lap hétfőn azzal a hírral riasztolta meg a fővárost, hogy az ujpesti jutegyházban a múlt hónapban Indiából szállított nyers juta-anyag a pestis veszedelmét hozta Magyarországra. A felhivatalos Nemzet erre kedden ezt írja: A jutaszállítmány egy részét Latkóczy Imre belügyminiszteri államtitkár rendelkezése az ujpesti rendőrkapitány-ság bakteriologialag megvizsgálta, a juta ideérkezésének és szállításának körülményeit felülvizsgálta, hogy vajjon e jutával szemben végrehajtották-e a szükséges óvintézkedéseket s minden embert, a ki a jutával foglalatokodott, megfigyeltették. Ezek után konstátálták, hogy a szállítmány behozása semilyen aggodalomra nem ad okot. Ebből azt látjuk, hogy ez a lap nem elég erelt arra, miszerint komoly dolgokkal lépje meg olvasóit, hanem ezeket szépen felülvizsgálta. Sajnáljuk olvasóit! És sajnáljuk az olyan napi sajtót, a mely olyan csodabogarakat komolyan vesz.

— **Az ujpesti pestis és az »Alkotmány«** Az »Alkotmány« ez mű napilap az ujpesti pestis-fele koholmányokra múlt pénteki számában a következőket írja: Az ujpesti pestis hír. Nagy rémületet okoztak azzal a hírral, az egész országban, hogy az ujpesti jutegyházban temérdek indiai gyapot érkezett és hogy ezzel egy mind néhány év előtt a kolerát a bőrökkel, behurcolták a pestist. Az ügy nemcsak a sajtóban, hanem még a parlamentben is szóba került. Lapunk ezt a szenzációsnak látszó rémhírt nem közölte, mert annak hitelt nem adtunk. Most azonban módunkban áll azt közölni, hogy az egész országot rémületbe ejtő hír hogyan keletkezett? Van Ujpestenek egy ifju Mohácsi bácsija, a ki szintén hatalmas gyomráról híres. Az ifju Mohácsi bácsi allandó tanyája az ujpesti kaszinó, hol rendszeren fogadásokat rendeznek az ifju Mohácsi nagyveszi talentumára. A kaszinó tagjai vesztenek és nyernek a versenyen, az ifju Mohácsi pedig mindannyiszor hatalmasan jólakik. 30 pár virsli, 20 adag gulyás, ezek a rendezési kvantrumok, de volt már arra eset, hogy egy pulyka, egy fél borju is áldozatul esett. Ezenkívül a jeles ujpesti Mohácsi unalmában szenzációkban is utazik és mindig hoz valami rémhírt. Ha kifogy a helyi pletykából, Ujpesti titkaiból, sikkasztásokból, rablásokból, gyilkosságokból, akkor agyonbombázza a czárt, megöli Muráievét, a német császárt belőki a tengerbe, a pápát nyársra huzza. Ennek a derek Mohácsi bácsinak már rég pikkje van a jutagyári igazgatóra, mert meg nem fizetett neki egy 36 személyre való ebédet, apropra jött tehát az indiai pestis és a jutagyár, mely éppen onnan valahonnan kapott gyapotot, de éppen veszmetes tájrol. Így került a hír egy ujpesti lapba, mely ebből az alkalomból (megtanulta fővárosi kollegáitól) külön kiadást rendezett. És mindezt el kellett nyelnie az egész országnak, csak azért, mert az ujpesti Mohácsi bácsi nagyon haragszik a jutagyár igazgatójára.

— **Minék is van szív és a szivben szerelem.** Harsányi Piroška eselédleány pénteken reggel Ujpesten Károlyi-utczai lakásán felakasztotta magát. Eszre vették a bajt és megmentették a leányt. Szíve választottjában esaiódott, azért akart megválni attól a drága életől.

— **Szép reményű ifjak.** Egyes titkos rendőreink múlt szombaton reggel az ujpesti hidon föltartóztatták Maurer János 12 éves, Mandics János 14 éves és Fejér Jenő 17 éves suhanczokat, a kik egy zsakba mindenfeleset az elcipelték. Tagadták, hogy loptak volna a holmikát, de a rendőrség megállapította, hogy a holmik az ujpesti uszoda részv. társaság tulajdona volt és azokat a társaságnak a »Nepszigeten« levő bodejából lopták, a melyet feltörték. Még most is tagadják bűnüket s egyik a másikra tolja a betörést, de bizonyos, hogy együtt követtek el.

— **Az ujpesti általános önszegélyző egylet**

f. évi február hó 7-én tartotta VI. évi rendes közgyűlést. Elnök Diamantstein Lajos üdvözölve a szép számban megjelent tagokat a közgyűlést megnyitja. A napirend első pontja az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés, valamint az évi zárszámadások egyhangulag történt tudomásul vétele és a felmentvény megadása után következett a tisztújítás. Megválasztottak: Igazgatósági tagokul: elnök: Diamantstein Lajos, alelnök: Fischer Antal, igazgató: Weisz József, Karris Jeromos. Felügyelő bizottsági tagokul: a) Rendes tagokul: Boscovits Alajos, Ladányi Zsigmond, Sonnenfeld Miksa. b) Póttagok: Schwarcz Mor, Lindt János. Választmányi tagokul: a) Rendes tagok: Deutsch Zsigmond Erős Antal, Follát József, Fuchs Antal, Fürst Gerson, Grünbaum Lajos, Jähr Miksa, Kabók József, Kadie Armin, Klein József, Klein Samu, Kohlmann J. Gyula, Kriszt Ferencz, Náthán József Pintér Gusztáv, Reich Henrik, Singer Lipót, Silbermann Izidor, dr. Steinhardt Bódog, Scherzer Károly, Szerényi Kázmér, Vanyek Béla, Wachslér Adolf, Weisz Jakab (Tavaszi-utca.) b) Póttagok: Bauer Jakab, Diamant Ignác, Friedrich Vendel, Michaelisz Ferencz, Sonnenfeld Samu, Steiner József. Felszámoló bizottsági tagokul: Ráday Antal, Balog Armin, Diamant Ignác, Follát József, dr. Führer Simon. Ügyészül: Adamis Lajos. A napirend utolsó pontjánál Schön Bernát indítványozza, hogy a közgyűlés a volt igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak és választmányának jegyzőkönyvileg fejezze ki köszönetét, a tisztviselői karnak pedig elismerését önzetlen működéséért, ezen indítványnak egyhangú elfogadása után Diamantstein elnök ugy a saját, valamint a többi tisztársai nevében köszönetet fejezi ki a jelenvoltaknak és a közgyűlést feloszlatja.

— **Közgyűlés.** Az első ujpesti általános tímarszegélyző szakegylete 1897. évi február hó 21-én délután 3 órakor tartja az egylet helyiségében, vacsi-ut 19. szám rendes évi közgyűlést.

— **A leendő jóférjek imádsága.** Mi leendő oldalbordánk ki vagy egy gazdag ember magzatja, jelentessek meg a te hozományod. Jöjjön el apád fel gazdagsága. Legyen meg a te ifjuságod, miként most azonkép évek múlva is. A mi mindennapi kártya-, ital- és dohány-pénzünket add meg, bőven az esküvő előtt. Es boesásd meg, ha elmegyünk a kávéházba, miképen mi is megbocsajjunk, ha nem kell veled balba es színházba mennünk. Es ne vigy minket a divatáru kereskedésbe. De szabadíts meg nyelvedtől, mert a tied a feleséges hatalmas eszköze, most és életed végéig, de azontul Am-nem.

— **Kofabál.** Jövő vasárnap az ujpesti kofák a Kilián-fele koresmában bált rendeznek. Ott lesz valamennyi kofa, de felének a nyelve le lesz kötve, abból indulva ki, ha mindannyinak s nyelve peregne, nem halának a muzsikát, muzsika nélkül pedig tánczolni nem tudnának.

— **Az »Ujpesti Casinó«**-ban a leköszönt tisztikar és választmány helyebe f. hó 7-én tartott közgyűlésen megválasztottak: elnökké: Csépesányi B. Árpád, alelnökké: Schmidt Richard és dr. Kovács Nagy Lajos, titkárrá: Kiss Béla és Révay Gyula, pénztárosá: Kriszt Ferencz ellenőrré: Sziggyártó Zoltán, könyvtárosá: Benedek Sámuel, gazdává: Kolozsváry Gyula, azonkívül husz választmányi tag.

Szerkesztői üzenetek.

— **N. A. urnak. Holyben.** Beküldött ezikenek, mint látja, helyet adtunk a czim megváltoztatásával, csupán azért, mert, egyiket újabb adatot is sorol fel, máskülönben a többit már többször és pedig erelyesebben szellőztettük. Kerjük figyelemmel kíserni a villamosokat és bennünket mindannyiszor értesíteni.

— **Varadi I.** Csak a hatósági orvosok látogatási díjai vannak megállapítva. A magánorvosok kérhetnek a mit akarnak. Ha ön egy ujpesti orvosnak 6 vizitert 15 frot fizetett, akkor az az orvos megemelheti kalapját, ha pedig még ezenfelül 24 frot erejéig bepereli, akkor ön ne emelje meg a kalapját előtte, hanem fizessen és ajánlja őt a szenvedő emberiség figyelmébe.

Ujpesti önsegélyező-egylet mint szövetkezet.

MEGHIVÓ.

Az ujpesti önsegélyező-egylet mint szövetkezet f. évi február hó 21-en d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében (Árpád-ut 3. sz.)

IX. évi rendes közgyűlését,

Az igazgatóság.

melyre a szövetkezet t. tagjai tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletevről, a mérleg- és nyereség-számla előterjesztése, s a felmentvény megadása.
2. Az 1893. évi VI. évtársulat vagyonefelosztása.
3. Az alapszabályok 24. §-ának módosítása.
4. 3 igazgató, 3 felügyelő bizottsági rendes és 2 pottag, 21 választmányi rendes és 6 pottag, valamint 5 felszámoló bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok.

Tagok és üzletrészeik 1896. évben:

1896. év január 1-en volt	1283 tag	6571 üzletrészzel.
1896. évben belépett	888	3510
	Összesen	2171
1896. évben kilépett	701	2328
Marad 1896 év végén	1470	7753

Az „Ujpesti önsegélyező-egylet mint szövetkezet“

Vagy on.

1896. évi mérlegszámlája.

T e h e r.

1890-iki évt. hátr. hetibefizetései	179	74			1893-diki évt. beiratási díjai	1150	50		
1891 > > >	358	65			> > > vagyona	147609	43		
1892 > > >	2834	69			> > > hetibefizetései	51442	—		
1893 > > >	9404	—			1894 > > > beiratási díjai	1323	50		
Kötelezők	709962	—			> > > vagyona	115199	55		
Ujpesti keresk. és iparbank	39161	53			> > > hetibefizetései	47835	—		
Ingatlan	662	83			1895 > > > beiratási díjai	1283	—		
Hátralékos kamat és illeték	4505	38			> > > vagyona	56942	67		
Pénztár	479	13	767547	95	> > > hetibefizetései	55460	50		
					1896 > > > beiratási díjai	1735	50		
					> > > hetibefizetései	79114	50		
					Forgalmányok	172976	—		
					Átiratási belyegilleték	4	54		
					1890. évi lesz. évt. függő betétei	2457	—		
					1891. évi lesz. évt. függő betétei	2798	50		
					1892. évi lesz. évt. függő betétei	8814	—		
					Függő tételek	4052	74	750198	93
					Nyereség-egyenleg:				
					1893. évtársulatnak	6237	95		
					1894. >	5109	28		
					1895. >	3522	53		
					1896. >	2479	31	17349	02
								767547	95

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

K ö v e t e l.

Kezelési költség	7119	19			Kamat	20898	46		
Adó	228	91	7348	10	Illeték	3719	31		
Nyereség-egyenleg			17349	02	Nyomatvány	79	35	24697	12
			24697	12				24697	12

Ujpest, 1896 december 31-en.

Salamon Lajos s. k. pénztárnok.

Gottlieb Adolf s. k. főkönyvelő.

Mosonyi Gyula s. k. könyvelő.

Az igazgatóság:

Schön Bernát s. k. igazgató.

Friedmann Ármán s. k. elnök.

Csepcsányi Béla s. k. igazgató.

Jelen mérleget, valamint a veszteség- és nyereség-számlát a kereskedelmi törvény határozatai értelmében megvizsgálván, azok minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek és helyesnek találtuk.

A felügyelő bizottság:

Frey Gusztáv s. k.

Tanos Pál s. k.

Dr. Lichtmann Henrik s. k.

Tartozik A leszámoló 1893-iki VI. évtársulat vagyommérlege.

K ö v e t e l.

Az évtársulat beiratási díjai	1150	50			1896 üzletrész á 114 frt	205884	—		
1895. évi vagyona	147609	43			Tisztviselők jutal. és jótékony célra	555	88	206439	88
Hetibefizetései	42038	—							
Hátralékosai	9404	—							
Kamatjövendelme 1896-ban	6237	95	206439	88					
			206439	88				206439	88

Salamon Lajos s. k. pénztárnok.

Gottlieb Adolf s. k. főkönyvelő.

Mosonyi Gyula s. k. könyvelő.

Az igazgatóság:

Schön Bernát s. k. igazgató

Friedmann Ármán s. k. elnök.

Csepcsányi Béla s. k. igazgató.

Jelen vagyommérleget alulírt felszámoló-bizottság megvizsgálván, a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek találtuk.

Ujpest, 1897 február 11-én.

Deutsch Zsigmond s. k.

Dr. Steinhardt Bódogh s. k.

Weisz Adolf s. k.

Illek Vincze s. k.

Schönhauser Sámuel s. k.

Nyomatott Kaczander és Fuchs könyvnyomdájában Ujpest, Árpád ut 20. sz.